

Ty
Kam nisto okrogje
Pisat

Prisal Simon
Prisal Loto
Prisal Hane

8.8.12.0
27.8.94

Gorenjski **PIONIR**

AVGUST

1944

IZDAJA POZSM ZA GORENJSKO.

1890

1890

1890

ADAM FOZM ZA GORENJSKO

PIONIRSKO KOLO

Tine, Tone, Jurij, Meta,
pionirska to bo četa,
in tovariši ostali,
kolo bomo zaigrali!

Tovariš Tine, ti boš Tone
in upravljal boš kanone.
Tovariš Tone, ti boš Tine,
na cesti boš polagal mine.

In Peterček junak bo cel,
sam nosil bo topovsko cev.
Kurir bo Janez, jaz bombaš,
a Jurij bo poveljnik naš.

In Jelka nam bo komisarka,
perica naša naj bo Darka.
In kuhar bo sosedov sin,
zdravnik tovariš bo Martin.

To, mislin je že cela četa.
Se bolničarka naj bo Meta.
In kot dobri partizani
orožje naredimo sami.

Zdaj pa v lozo brž hitimo,
da skrivače polovimo;
in postavimo zasede,
da sovražnik nas ne zmede.

Zdaj, tovariši, vsi v stroj,
da odpravimo se v boj!
Foložaje zavzemimo,
pred premočjo ne zbežimo!

Postojanke razpodimo
in domove si rešimo!
Juriš, juriš nad sovraga,
jutri bo že naša zmaga.

Marija Drnovšek.

Pionirja pri visoki politiki

Stanko Primožku: "Ali veš, kdo je Churchill?" Primožek: "Vem, angleški ministrski predsednik!" Stanko: "Že res - to vsak ve, ampak to še ni vse. On je najboljši politik angleške države, ki je največja na svetu."

Primožek: "No, pa kaj je potem? Naš maršal Tito je pa najboljši vojak in največji borec proti nemškemu fašizmu na Balkanu."

Stanko: "Vidiš, to je ravno tisto! Le poslušaj: Churchill je prišel v Rim in se je tam sestel z našim maršalom Titom in se dva dni z njim razgovarjal. Boš videl - zdaj se bo pa nekaj velikega zgodilo. In to bo najbrže tu pri nas v Jugoslaviji. Meni se kar zdi, da bo zdaj prav kmalu konec vojne!"

PIONIR MATEVŽEK

Matevžek je bil sirota. Mama mu je umrla, ko je bil še čisto majhen. Njegov oče je bil delavec v tovarni. Ker čez dan očeta ni bilo doma, je za malega Matevžka skrbela sosedka.

Matevžek je dopolnil osem let. Vsak večer,

ko se je oče vrnil z dela, se je pogovarjal z Matevžkom o grdih in surovih Nemcih ter o še bolj grdih domačih izdajalcih. Oče je Matevžku pripovedoval, koliko so ti Nemci že postrelili njegovih tovarišev delavcev; veliko jih je pa raje odšlo v gozdove in imajo sedaj puške, da lahko branijo sebe in domače pred pritepenci.

Matevžek je ob takem pripovedovanju zaso-vražil vse te ljudi. Vsakemu Nemcu se je izognil, če ga je srečal na cesti.

Matevžek je vsak dan zahajal k svojim tovarišem pionirjem. Menili in posvetovali so se o tem, kako bi škodovali Nemcem in pomagali partizanom.

Nekoč je bil za Matevžka grozen dan. Očeta ni bilo doma. V njegovo stanovanje so vdrli Nemci. Vse so pretaknili in razmetali. Grdo so kričali nad Matevžkom - nič jih ni razumel ali vesel je bil, da niso našli očeta.

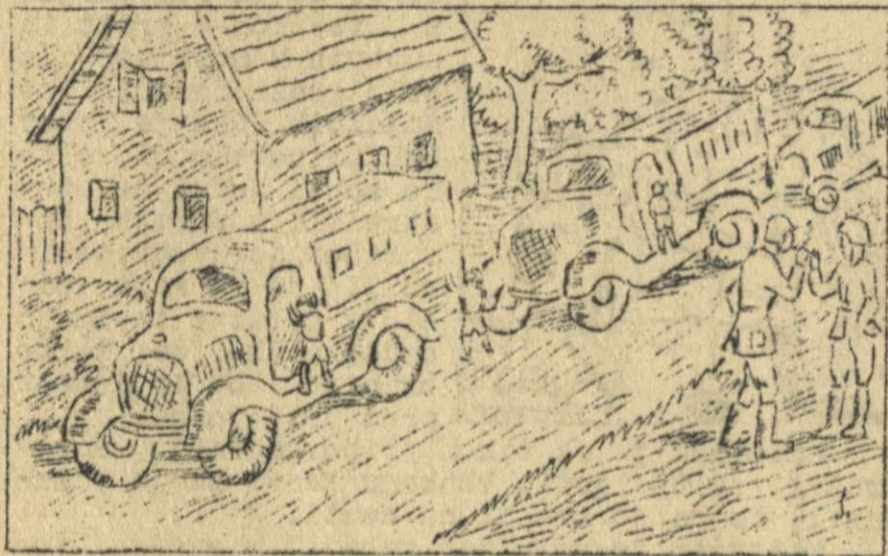
Oče je odšel k partizanom. Matevžek je odslej stalno bival pri sosedih.

Ne dolgo za tem so zopet pridrveli v vas nemški avtomobili. Polni so bili vojakov, katere je Matevžek tako sovražil.

Vojaki so brezбриžno postajali okrog avto-

mobilov.

Kaj hitro so se med nje pomešali pionirji. Spočetka so le od zunaj ogledovali in otipavali avtomobile. Ker pa se vojaki niso menili za nje, so hitro postali bolj predrzni. Plezali so v avtomobile, poskušali sedeti za krmilom, sem in tja je kdo pritisnil na hupo, da je zatrobilo.

Matevžek je sam šaril po nekem avtomobilu. Stikal je po predaščkih in se oziral okrog. Nemeec pri avtomobilu se je pravkar odstranil - cigareto je šel prižigat k sosedu. Matevžek je izkoristil priliko. - Smuk - in v hlačnem žepu je imel lepo pištolo. Še enkrat se je previdno ozrl okrog - nihče se ni zmenil zanj. Brž jo je ucvrl proti domu.

Doma je dobro skril pištolo. Samo teti - sosedu jo je pokazal. Ta se je grozno prestrašila in rekla, da mora pištolo takoj nesti nazaj.

Matevžek se je uprl. "Pištolo bom nesel o-

četu', je rekel.

Drugi dan je skupinica pionirjev z Matevžkom nesla pištolo partizanom.

"Očetova bo", je vso pot v duhu ponavljal Matevžek.

In res! Med partizani je Matevžek zagledal očeta. Vrgel se mu je v naročje -pripovedova=nju ni bilo konca.

Vsi partizani so pohvalili Matevžka. Še najbolj pa je bil Matevžek ponosen in vesel očetove pohvale.

NOVO TEKMOVANJE

PIONIRJI! 20. avgusta se je začelo novo tekmovanje. To tekmovanje se imenuje

TEKMOVANJE ZNAGE.

Tekmovanje bo trajalo do 20. oktobra.

Tekmujte, kdo bo napravil več sabotažnih akcij, kdo jo bo Nemcem še bolj zagodel!

Zberite vse sile in tekmujte, da bomo v tem tekmovanju res dosegli našo znago!

O vseh uspehih akcijah nam sproti poročajte! Vaše uspehe bomo vedno priobčevali v "Pionirju".

TAKŠNI NAJ BODO PIONIRJI!

Tovarišica Marica nam piše:

"Pred enim letom so prišli v našo vas ge=stapovci in ustrelili 30 vaščanov, med njimi tudi očeta 8 letne Anice in 10 letnega Jožeka. Joj, kako so takrat pri njih jokali! Čez kakšna dva dni pa je jok čisto potihnil. Kako to?

Tako je bilo: mati si je obrisala oči, zbra=la je otroke in jim povedala, da se ne smejo več jokati, ampak, da morajo vsi delati, da ne bo domačija propadla. In je še rekla, da mora=jo vsi zato delati, da bodo imeli partizani kaj jesti. Saj partizani preganjajo švabe, ki so ubili očeta.

In kako od takrat delata Jožek in Anica, ki sta postala pionirja in se jima zdaj reče Janko pa Metka!

Metka poreta, riba,
pospravlja, kuha - ce=
la gospodinja je;

Janko pa živino sprav=
lja, kosi, na polje ho=
di - pravi gospodar je.

Zraven pa imata še toliko časa, da Metka organizira Pionirke, Janko pa je kurir in prenaša našo pošto za partizane.

Taka sta naša dva pionirja, mati se je kar opomogla, ker sta tako pridna. Toliko zdaj pri-
delajo, da dobi pri njih vsak partizan jesti in
piti, kadar pride mimo.

Takih pionirjev je človek vesel! Še Tito
jih bo, kaj bi ne!

P I O N I R K E .

Tonček je prišel,
torbico nosi
za partizane
živeža prosi.

Soseda je dala
jajčeca tri,
mala Marjanca
za ščepec soli.

Mamica moja
pa žlico zabele,
da se za ponev
ne bodo prijele.

Nova šola - novo veselje!

Minka in Lovro sta bila soseda. Hoditi sta morala v nemško šolo. Nerada sta hodila v šolo in bala sta se učiteljice, ki je govorila samo tuje, nerazumljive besede.

Vsak dan sta Minka in Lovro komaj čakala, da je bil končan pouk. Vsa vesela sta hitela domov. Naslednji dan pa je zopet oba morila skrb - zopet bosta morala iti v nemško šolo.

Zgodilo se je, da so prišli v vas partizani. Zagrozili so tuji učiteljici, da ne sme več potujčevati slovenskih otrok. Tajka - učiteljica se je prestrašila in je za vedno odšla.

Nekega dne prihiteli Minka vsa vesela k Lovru in mu pove, da je bila v naši novi šoli. Učili so se slovensko brati in pisati.

Drugi dan se je pridružil Minki še Lovro. Kako rada hodita zdaj mala pionirja v slovensko šolo. Vedno komaj čakata učne ure. Tovarišica učiteljica govori tako lepo v materinem jeziku. Naučila sta se že toliko lepih stvari.

Vsi pionirji radi hodijo v šolo. V novišoli se učijo o naši hrabri vojski, ki povsod preganja nemške suroveže in o našem ljubljennem maršalu TITU.

Vsi pionirji so se že v novi šoli naučili pisati z velikimi črkami. Napisali so pismo maršalu Titu.

Poglejmo, kaj pišejo pionirji!

PIONIRJI PIŠEJO **MARŠALU TITU**

DRAGI NAŠ MARŠAL TITO!

TVOJI HRABRI VOJAKI PARTIZANI
SO NAM PRIBORILI NAZAJ SLOVENSKO
ŠOLO.

ZELO SMO JIM HVALEŽNI.

VSE BOMO STORILI ZANJE IN
JIM POVSOD POMAGALI, KJER BOMO
MOGLI.

KMALU BO TVOJA HRABRA VOJ-
SKA IZGNALA NEMCE IZ NAŠE DRŽAVE.

POTEM BOMO ZOPET VSI SVO-
BODNI.

SMRT FAŠIZMU-SVOBODO NARODU!

PIONIRJI

VSE ZA PARTIZANE! ŽIVELA NAŠA VOJSKA!

— ŽIVEL MARŠAL TITO! —

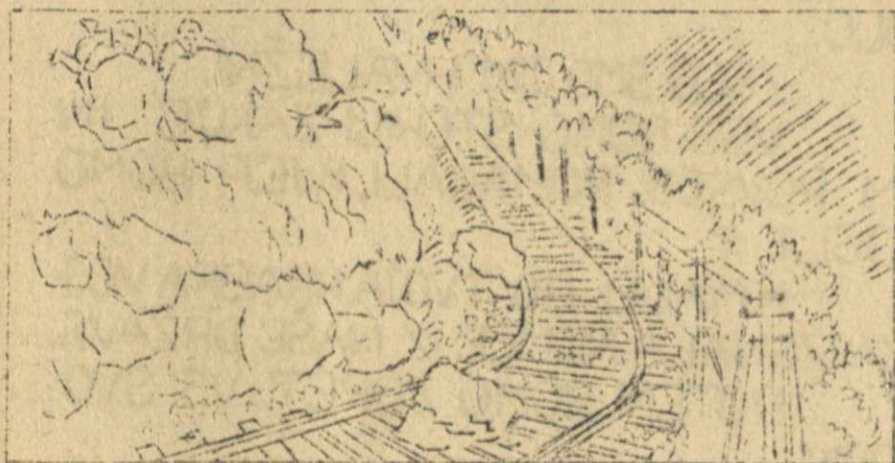
PIONIRJI TEKMUJETA

NAPAD NA VLAK.

Vlak ustaviti - to pa že ni majhna reč za naše pionirje!

Pionirja Lukec in Nacek sta naredila načrt, kako bosta ustavila vlak.

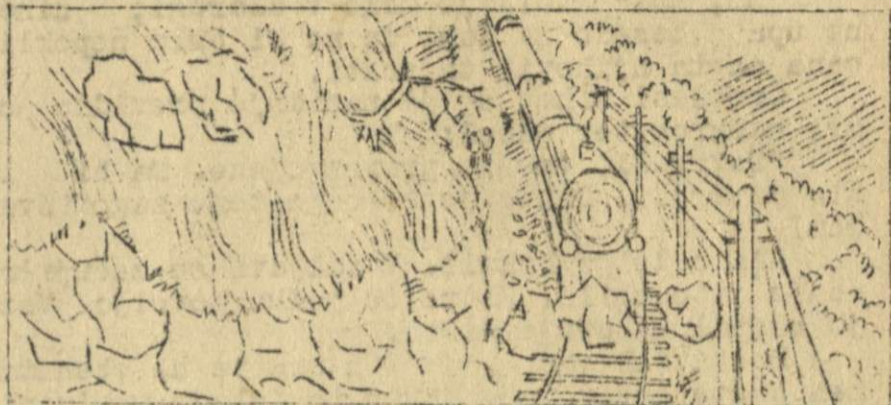
Železniška proga na ovinku. Pionirja valitata težke skale na progo.

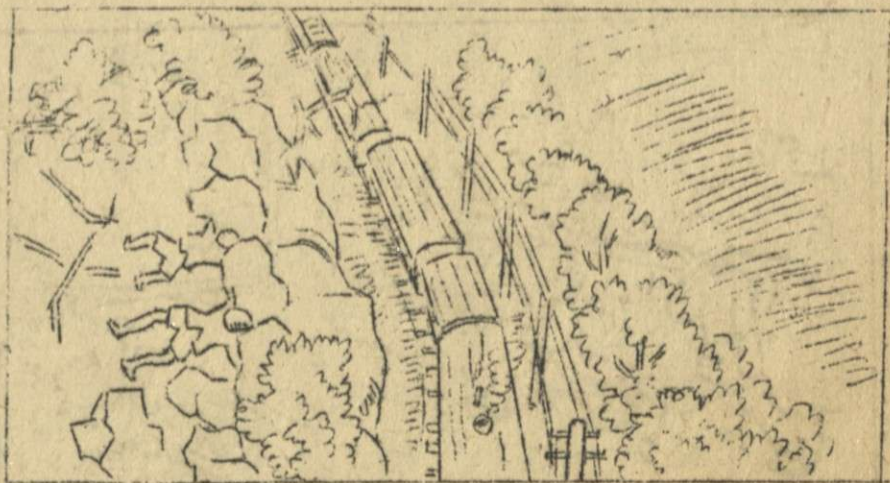
Po težkem delu poiščeta pionirja zaklon za valitbo skale in opazujeta. Iz daljave prihaja vlak.

Tresk! Vlak zavozi v
skale in se ustavi.
Preplašeni Nemci ska-
čejo iz vagonov.

Pol ure je minulo, preden so Nemci odstranili skale in popravili škodo na stroju. Jezs in nervoznost zaradi polurne zamude jim ni nič pomagala. Še prav hiteli so v skrbah, da jih na tem nevarnem kraju ne napadejo partizani.

Vlak odpelje. Pionirja
vstaneta izza skale vsa
vesela nad uspelo akcijo.

PA ŠE ENA

Skupinica pionirjev se je zbrala na vasi.

"Je kaj novega?"

"Ha, hml" Kašljajo malo v zadregi; nihče ne upa z besedo na dan, da ne bi čula nepcklicana oseba njihovih tajnosti.

Črnolasi Mihec se je nazadnje previdno ozrl naokrog ter začel:

"Tovariši, vse je pripravljeno. Da bi le šlo po sreči. Danes jo bomo pošteno zagodlšvali!"

Nismo dolgo čakali. V daljavi se začuje brnenje avtomobila. Hitro so pašla povelja. Vsak je skočil na svoje mesto.

Postavili smo straže in zasele na obeh straneh ceste, prav tako kakor to delajo partizani.

3 tovarišev Jakcem sva stekla za ovinek, kjer sva imela pripravljeni dve dolgi lati z na gosto nabitimi, dolgimi, ostrimi in močnimi žebli. Zagrebla sva late v pesek toliko, da so le konjice žbljev gledale na dan.

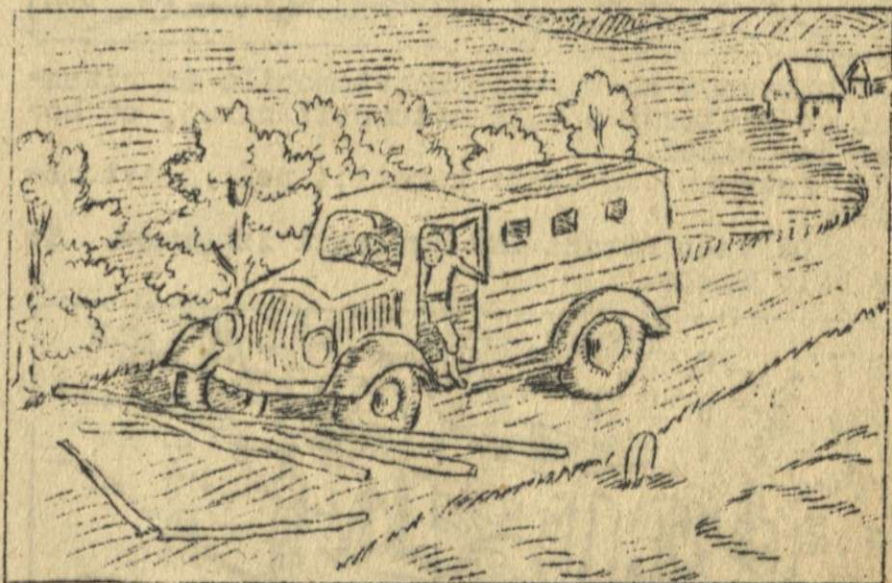
POŠILJAJTE DOPISE ZA "PIONIRJA"!

Pravkar sva dogotovila delo, ko naju je straža obvestila, da se avto približuje. Skočila sva v bližnje grmovje ob cesti, da bi mogla opazovati ves potek. V napetem pričakovanju zagledava nabito poln avtomobil švabske policije.

Se malo! Kaj bo? Bo imelo uspeh naše delo ali smo se zastonj trudili? Tako sva premišljevala.

Sedaj! Vozilo vozi čez past.

Rrsstk, je zaškripala lata, nato oglušujoč pok in sikanje zraka. Pnevmatike so raztrgane. Avto se je ustavil, policija je izstopila ter z besnimi obrazi in jeznimi kletvami tipala uničena kolesa.

Naše delo se je odlično posrečilo. Švabini so mogli naprej.

Pritajeno sva čepela v grmovju in čakala, kaj bo.

Dva policista sta odšla nazaj v vas, ostali pa so stražili okrog avtomobila in se niso nikamor oddaljili.

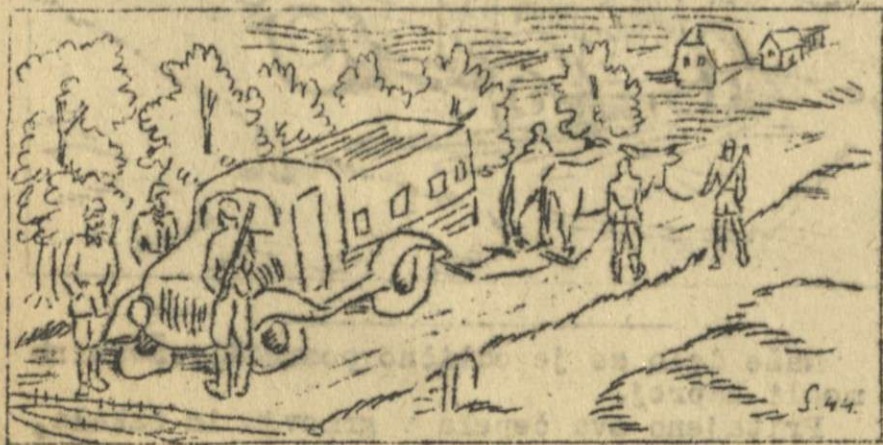
Kmalu sta se policista vrnila iz vasi in prignala s seboj par volov.

Oba vola so vpregli k avtomobilu in ritenski so odvedli z vola avtomobil nazaj, od koder je prišel.

Poteneno so švabi koračili peš za avtomobilom.

Od vseh strani smo prilezli iz grmov. To je bilo smeha.

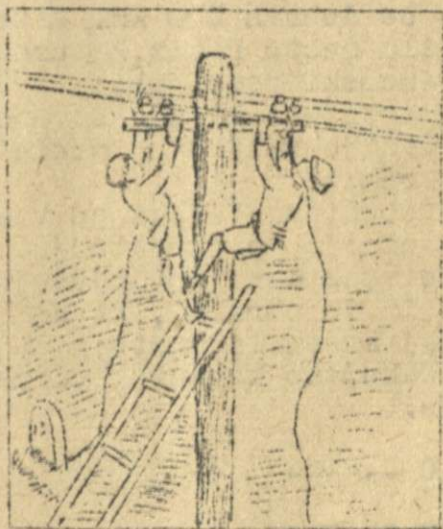
PIONIRJI NADALJUJTE S SABOTAŽAMI!

TUDI TELEFON VAM NE BO SLUŽIL...!

Pionir Jožek poroča:

Napravili smo načrt, kako bomo porezali telefonske žice, da švabska patrولا ne bo mogla najti na telefonskem vodü poškodbe.

Dolgo časa smo čakali ugodne prilike. Končno se nam je ta prilika ponudila in vse se je imenitno posrečilo.

Tovariš Tarzan je šel na stražo, Gregor in jaz pa splezava na telefonski drog. Skrt, skrt..., žice so bile porezane. Gregor jih je sproti lovil v roko. Nato sva hitro prestrižene žice zvezala skupaj z vrstico, na vrhu pa vse skupaj postavila z izolirnim trakom. Se enkrat pregledava najino delo. Izvrsno! Poškodba se niti od blizu ni dala ugotoviti - tako imenitno se nama je posrečilo delo.

Hitro smo se vsi trije umaknili.

"Zdaj pa naj le telefonirajo švabi, če morejo", je dejal Gregor.

----- 0 -----

TO SO NAŠI PIONIRJI!

ZRNO DO ZRNA, POGAČA ---
SABOTAŽA ZA SABOTAŽO, ZMAGA!

PIONIRJI, ALI ŽE VESTE ?

Da je Rdeča armada začela novo, veliko ofenzivo v Romuniji in prodira sedaj nezadržano naprej v središče Romunije in proti Jugoslaviji z namenom, da se združi z vojsko našega marsala Tita;

da se je 15. avgusta začela nova invazija v južni Franciji. Zavezniki so na tem odseku prodrli že 180 km v notranjost ter ujeli nad 17 tisoč sovražnikov in tri nemške generale;

da so druge zavezniške armade v Franciji oddaljene od nemške meje še dobrih 200 km. Zavezniška vojska je obkolela mesto Pariz, katerega pa so že osvobodili francoski rodoljubi;

da hrabri poljski partizani kljub strohovitim nemškim napadom držijo velike predele mesta Varšave v svojih rokah;

da naša Heroična Osvobodilna Vojska po vsej Jugoslaviji vedno huje udarja po okupatorju. V vedno večjem številu se vsak dan priključujejo naši vojski četniki in domobrancji, ki so bili zapeljani in so sedaj spoznali zmoto;

da lahko kmalu pričakujemo končni udarec naše NOVJ po okupatorju.

----- 0 -----

ZA BISTRE GLAVICE.

Začetne črke predmetov, ki jih vidiš na sliki, so obenem začetne črke imen velikih mož naše dobe. Kdo so ti možje?

